

חזו"א 2 להנדסה 201.1.9721
אביב 2022 (מרצים: ג. גולן, ד. גולקו, מ. לוין, ד. קרנר)
 תרגיל בית מס' 4.

1. א. עבור פונקציות הבאות בדקו: רציפות, נגזרות חלקיות, רציפות של נגזרות חלקיות, דיפרנציאביליות. (בכל הנקודות)
- i. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ ii. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy^2}{x^2+y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ iii. $f(x, y) = \sqrt{|xy|}$
- ב. נגדיר פונקציה $f(x, y) = \begin{cases} (x^2 + y^2)^\alpha \ln(x^2 + y^2) : & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 : & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$. מצאו את כל הערכים של α שעבורם $f(x, y)$ רציפה. מצאו את כל הערכים של α שעבורם $f(x, y)$ דיפרנציאבילית.
- ג. * תהי $f(x, y) = \begin{cases} \frac{\ln|\frac{x}{y}|}{x-y}, & y \neq x \\ g(x), & y = x \end{cases}$ באילו נקודות x ניתן להגדיר $g(x)$ כך ש $f(x, y)$ תהיה רציפה (בנקודות אלו)? בעלת נגזרות חלקיות (מסדר ראשון)? דיפרנציאבילית?
- ד. * תהי $f(x, y, z) = \begin{cases} \frac{\sin(x+y+z) - \sin(x+y-z)}{z}, & z \neq 0 \\ g(x, y), & z = 0 \end{cases}$ באילו נקודות (x, y) ניתן להגדיר $g(x, y)$ כך ש $f(x, y, z)$ תהיה רציפה (בנקודות אלו)? בעלת נגזרות חלקיות (מסדר ראשון)? דיפרנציאבילית?
2. א. הוכיחו כי פונקציה $f(x, y) = \arccos \sqrt{\frac{x}{y}}$ מקיימת: $x \frac{\partial f}{\partial x} + y \frac{\partial f}{\partial y} = 0$ עבור כל (x, y) בתחום הגדרתה.
- ב. נניח ש $f(t)$ גזירה. הוכיחו כי פונקציה $z(x, y) = e^y f(ye^{\frac{x^2}{2y^2}})$ מקיימת $xyz \frac{\partial z}{\partial x} + xy \frac{\partial z}{\partial y} = (x^2 - y^2) \frac{\partial z}{\partial x} + xyz \frac{\partial z}{\partial y}$ בתחום הגדרתה.
- ג. נניח ש $f(x, y, z)$ דיפרנציאבילית והומוגנית מסדר n , (כלומר, מקיימת: $f(tx, ty, tz) = t^n f(x, y, z)$) עבור כל $t \in \mathbb{R}$. הוכיחו כי $x \partial_x f + y \partial_y f + z \partial_z f = n f$
- ד. נניח ש $z(x, y)$ דיפרנציאבילית ומקיימת את המשוואה $x^2 + y^2 + z^2 = y f(\frac{z}{y})$ כאן $f(t)$ גזירה. הוכיחו כי $(x^2 - y^2) \partial_x z + 2xy \partial_y z = 2xz$
- ה. תהי $f(x, y) = g(x^2 + y^2)$ כאשר $g(t)$ גזירה. הוכיחו: $y \partial_x f - x \partial_y f = 0$
- ו. תהי $\phi(x, y, z) = f(x^2 - 2y^3 + z^4)$ כאשר $f(t)$ פונקציה גזירה ברציפות עם נגזרת לא מתאפסת. הוכיחו כי $\frac{y^2 z^3 \partial_x \phi + x z^3 \partial_y \phi + x y^2 \partial_z \phi}{f'(x^2 - 2y^3 + z^4)}$ הנו קבוע ומצאו את הקבוע.
3. א. מצאו נגזרת מכוונת של $f(x, y) = x^2 - xy + y^2$ בנקודה $M = (1, 1)$ בכיוון $(\cos(\alpha), \sin(\alpha))$. באיזה כיוון הנגזרת המכוונת מקבלת את הערך הגדול/הקטן ביותר?
- ב. מצאו את כל הנקודות (x, y) שבהן הנגזרת המכוונת של $f(x, y) = x^3 + y^3$ בכיוון $(2, 1)$ מקבלת את הערך הגדול ביותר.
- ג. מצאו את הנגזרת המכוונת של $f(x, y) = \ln(x^2 + y^2)$ בנקודה $M = (x_0, y_0)$ בכיוון שניצב לקו רמה של $f(x, y)$ ועובר דרך הנקודה $(x_0, y_0, f(x_0, y_0))$.
- ד. מצאו את כל הנקודות בהן נגזרת מכוונת של פונקציה $f(x, y) = \sin(x)^2 + \cos(y)^2$ בכיוון $(2, 1)$ מקבלת את הערך הקטן ביותר.
- ה. תהי $f(x, y, z) = \arcsin(\sqrt{\frac{xz}{y^2}})$. הוכיחו כי $x \partial_x f + y \partial_y f + z \partial_z f$ הנו קבוע ומצאו את הקבוע הזה. מצאו את הכוון של העליה התלולה (החדה) ביותר ואת הכוון של הירידה התלולה (החדה) ביותר של $f(x, y, z)$ בנקודה $(3, 4, 5)$.
- ו. תהי $f(x, y)$ פונקציה בעלת נגזרות חלקיות רציפות. נתון: $\frac{\partial f}{\partial y}|_{(-3,6)} = 1$, $\frac{\partial f}{\partial x}|_{(-3,6)} = -2$. נגדיר $\phi(u, v, w) = f(u^2 - v^2, u^2 v w)$. חשבו מכפלה סקלרית של $grad(\phi)|_{(1,2,3)}$ בווקטור $(1, 1, 1)$.